

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بنیاد مطالعه آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس

ستاد مرکزی راهیان نور کشور

سیاست های رسانه ای
ستاد مرکزی راهیان نور کشور

دشمنان یک جنگ فرهنگی راه انداختند که دفاع مقدس فراموش شود، جمهوری اسلامی هم فناوری نرم راهیان نور را راه انداخت. جمهوری اسلامی این است؛ مدافع حرم تربیت می‌کند، راهیان نور راه می‌اندازد، معتکفین در مساجد را به‌عنوان یک نماد عالی تضرع و قداست به وجود می‌آورد، پس ما در جنگ فرهنگی پیروز شدیم و دشمن شکست خورد.

فرمانده معظم کل قوا، ۲۲ مرداد ۱۳۹۷

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۸	رویکرد کلی رسانه ای در حماسه مردمی راهیان نور
۱۰	سیاست ها
۱۳	اقدامات رسانه ای حین موسم اوج راهیان نور
۱۴	اقدامات رسانه ای پس از موسم اوج راهیان نور
	بایدها و نبایدهای عمومی رسانه های رسمی و غیر رسمی در
۱۵	عملیات بزرگ فرهنگی راهیان نور
۱۶	بایدهای عمومی رسانه ای راهیان نور
۱۸	نبایدهای عمومی رسانه ای راهیان نور

مقدمه:

راهیان نور حرکتی است که علاوه بر ابعاد معنویت افزایی فردی و درونی حاصل از اثر وضعی سرزمین نور و حماسه‌ها و رشادت‌های رزمندگان اسلام، نوعی بسیج اجتماعی بی‌نظیر را رقم زده است.

اگر این حماسه مردمی را که تعامل و همگرایی عمقی نیز در آن نهفته است، یک فرصت در نظر بگیریم و آن را مدیریت کنیم، با ظرفیت‌های پیدا و پنهان خود، می‌توان تحقق اهداف بلند انقلاب اسلامی را سرعت و عمق بخشیده و انتقال آرمان‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس به نسل بعد را تضمین نمود.

از این رو نقش رسانه‌ها در این عملیات عظیم فرهنگی تربیتی، مهم و اولویت‌دار است. چرا که رسانه‌ها یکی از مهم‌ترین عوامل در پی‌ریزی حرکت‌های بزرگ فرهنگی، اجتماعی و تربیتی محسوب شده و به فرموده مقام معظم رهبری «رسانه عامل القای هویت فرهنگی در دنیای امروزی است»^۱ که می‌تواند با همه توان و بضاعت خود در بهره‌برداری از این ابتکار الهی، اهداف انقلاب اسلامی و

دفاع مقدس را محقق کند.

در این رابطه فرمانده معظم کل قوا در دیدار با متصدیان راهیان نور فرمودند: اگر چنانچه ما درزمینه‌ی دفاع مقدس، کار فرهنگی کردیم، تولید فرهنگی کردیم، این تولید، کشور را غنی خواهد کرد، نیروهای انسانی ما را غنی و قوی خواهد کرد و در مقابل توطئه‌های دشمنان قوی می‌شوند. ۲

رسانه‌ها برای ایجاد رفتارهای موردنظر در جهت تحقق معرفت حاصل از حضور در راهیان نور، باید از مجرای نگرش افراد و جامعه عبور کنند و بنابراین به‌ناچار باید شناخت و معرفت کسانی که در این حوزه نقش آفرینی می‌کنند را به‌سرعت و البته عمق موردتوجه قرار دهند. از طرفی به زمینه‌های ایجاد گرایش و نگرش مثبت به موضوع نظر توجه شود تا انتظارات رفتاری از افراد یا جامعه برآورده گردد.

ستاد مرکزی راهیان نور کشور

۱- بیانات مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۸۵/۰۲/۲۳

۲- بیانات مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۶

رویکرد کلی رسانه‌ها در حماسه مردمی راهیان نور:

۱. تقویت فرهنگ ایرانی اسلامی و در مقابل، تضعیف فرهنگ غربی با استفاده از ظرفیت رسانه
۲. ارتقاء دانش و معرفت مخاطبان درباره معارف جهاد و شهادت و دفاع مقدس
۳. تبدیل جریان عاطفی راهیان نور به شناخت و معرفت عقلانی و پایدار
۴. توسعه و تعمیق سبک زندگی شهدا و هنجارهای مطلوب دفاع مقدس و تلاش برای نهادینه کردن آن در متن رفتاری زندگی فردی اجتماعی
۵. اطلاع‌رسانی، آموزش، آگاهی بخشی و تبلیغ رسانه‌ای اقدامات و برنامه‌های مجموعه راهیان نور

رسانه راهیان نور باید بتواند چند اتفاق مهم را در مخاطبان خود سامان دهد تا هر آنچه در یادمان‌های دفاع مقدس در حال رخ دادن است، به صورت گسترده توسط جامعه هدف درک شود.

۱. هنجارهای زیبای دفاع مقدس به عنوان مرکز هویت فرهنگی انقلاب اسلامی را در گستره‌ای وسیع القا نماید.
۲. در مخاطبان، تحریک، تشویق و ترغیب نسبت به این موضوع ایجاد کند.
۳. نظارت همگانی بر فعالیت‌ها و اقدامات صورت دهد.

سیاست‌ها:

۱. اهتمام به نوآوری در قالب و محتوای رسانه‌ای
۲. ایجاد آرایش رسانه‌ای و هماهنگی محتوایی
۳. ایجاد وحدت رویه رسانه‌ای راهیان‌نور
۴. برنامه‌ریزی و طراحی دقیق و همه‌جانبه، تناسب محتوا، قالب و مخاطب‌شناسی در تولیدات رسانه‌ای
۵. دقت در محتوی پیام‌ها و روایت‌ها در تولیدات و پرهیز از احساس‌گرایی صرف
۶. هماهنگی کامل با سیاست‌های رسانه‌ای شورای سیاست‌گذاری راهیان‌نور کشور
۷. توجه ویژه به تولیدات رسانه‌ای حوزه کودک و نوجوان
۸. توجه به مخاطبان بین‌المللی راهیان‌نور با ملاحظات لازم و مورد تأکید قرارگاه بین‌الملل ستاد مرکزی راهیان‌نور کشور

فضاسازی مجازی و شبکه های اجتماعی

۱. پرهیز از اعلام آمار و ارقام و سوانح بدون هماهنگی با کمیته تخصصی امنیتی انتظامی ستاد مرکزی راهیان نور کشور
۲. اطلاع رسانی در خصوص توجه ویژه راهیان نور به اقتصاد مقاومتی و استفاده از کالای ایرانی و مناطق میزبان راهیان نور
۳. اقدامات رسانه ای طول سال راهیان نور و پیش از موسم اوج راهیان نور
۴. اطلاع رسانی درباره همه تصمیمات مؤثر درباره اعزام زائرین راهیان نور
۵. اطلاع رسانی در خصوص شرایط و الزامات سفر، قوانین و مقررات برای ایمنی سفر، اصول بهداشتی و اردویی
۶. اطلاع رسانی درباره تسهیلات در نظر گرفته شده و تمهیدات اندیشه شده برای زائران شهدا
۷. معرفی یادمان های دفاع مقدس، روایات معتبر دفاع مقدس و شهدای شاخص برای بهره مندی معنوی بیشتر
۸. اطلاع رسانی درباره مناطق میزبان راهیان نور، مسیر عزیمت و سیر بازدید، مسیرهای حرکت، مقصد و ملزومات آن
۹. تحلیل فلسفه راهیان نور و اهمیت آن در فرهنگ عمومی کشور
۱۰. ضرورت بررسی شور عاطفی تا شناخت عقلانی در راهیان نور کشور
۱۱. تحلیل و بررسی نقش راهیان نور در وحدت ملی و وظایف اجزا و عناصر راهیان نور «زائر، خادم، راوی و ...» در این مهم

۱۲. بررسی و تبیین نقش بازدارنده راهیان نور در توطئه های دشمنان انقلاب اسلامی
۱۳. تبیین آسیب ها و موانع بهره مندی مردم از فضای معنوی سرزمین نور
۱۴. تبیین مردمی بودن راهیان نور و دخالت نداشتن مستقیم و مؤثر دولت ها در ظهور و بروز آن
۱۵. تبیین ظرفیت های همگرایان بین اقوام ایرانی و مذاهب اسلامی در راهیان نور
۱۶. آموزش تمامی مسائل سفر، اسکان، بهداشت و ... برای بهره مندی زائرین سرزمین شهدا
۱۷. آموزش و ارتقاء معلومات زائران دانش آموز راهیان نور برای بهره مندی معنوی بیشتر
۱۸. آموزش نکات مهم و ضروری بهداشت و سلامت و ایمنی و انتظامی راهیان نور
۱۹. ارتقاء دانش و بینش مردم کشور درباره اهداف راهیان نور برای همگرایی معرفتی و شناختی
۲۰. ایجاد اشتراک احساسی نسبت به راهیان نور برای همگرایی عاطفی
۲۱. ایجاد اشتراک در نیت و اراده قلبی مخاطبان
۲۲. ایجاد هماهنگی میدانی و همگرایی در متولیان، قرارگاه ها و مؤسسات مردم نهاد راهیان نور برای درک درست از موضوع و اهتمام به زائران شهدا

اقدامات رسانه‌ای حین موسم راهیان نور

۱. بازتاب شور و شوق عاطفی زائرین سرزمین نور
۲. بازتاب گسترده‌گی و تنوع حضور اقشار مختلف مردم در یادمان‌های دفاع مقدس
۳. بازتاب میزبانی شایسته مردم میزبان کاروان‌های راهیان نور
۴. بازتاب رسانه‌ای زائرین غیر ایرانی و غیرمسلمان در راهیان نور «با حفظ ملاحظات لازم مدنظر قرارگاه امور بین‌الملل راهیان نور»
۵. بازتاب حضور زائرین خارجی به‌ویژه متفکران، صاحب‌نظران و دانشمندان کشورهای مختلف در یادمان‌های دفاع مقدس
۶. بازتاب رسانه‌ای حضور کارگزاران نظام در سرزمین نور
۷. بازتاب تلاش خادمین، راپیان و متصدیان راهیان نور
۸. برجسته‌سازی و پوشش تصویری و خبری مراسم‌های شاخص «روز ملی راهیان نور، بزرگداشت عملیات، جشنواره ره‌آورد سرزمین نور و ...»
۹. بازتاب وسیع واکنش افراد جامانده از حضور در سرزمین نور
۱۰. ترویج نشاط معنوی از طریق رسانه‌های در دسترس زائرین راهیان نور
۱۱. تبلیغ و تبیین تقدم واجبات بر مستحبات در طول ایام حضور سراسری مردم در یادمان‌های هشت سال دفاع مقدس
۱۲. تهیه و ارسال پیام‌های آموزشی کوتاه معنوی در رسانه‌های در دسترس زائرین شهدا (رادیو، تلفن‌های همراه و ...)

۱۳. بازتاب احساسات و عواطف مردمی برای غیر
زائرین «افرادی که امکان حضور در مناطق رانداشته‌اند»
اقدامات رسانه‌ای پس از موسم راهیان نور
۱۴. بازتاب اظهارنظر رسانه‌های داخلی و خارجی
درباره راهیان نور
۱۵. بازتاب حضور و اظهارنظرهای شخصت های مهم
داخلی
۱۶. اطلاع‌رسانی درباره تحولات فردی و اجتماعی در
یادمان‌های دفاع مقدس
۱۷. بررسی راه‌های ترویج نشاط معنوی در زندگی
فردی و اجتماعی پس از حضور در یادمان‌های دفاع مقدس
۱۸. بررسی تأثیرها و دستاوردهای معنوی و فرهنگی
راهیان نور در کشور
۱۹. تبیین نقش میزبانی شایسته مردم میزبان راهیان نور
۲۰. بررسی راه‌های تبدیل نشاط معنوی حاصل از
حضور در یادمان‌های دفاع مشخص به شناخت و معرفت
عقلانی
۲۱. تمهید برای انتقال تجربه معنوی زائران راهیان نور
به‌غیراز زائران از طریق رسانه‌های دیداری، شنیداری و ...
در قالب‌های مختلف رسانه‌های
۲۲. تبیین اثربخشی قدرت نرم برنامه‌های راهیان نور
(حفظ و انتقال ارزش‌های دفاع مقدس، تأثیرات هنجاری و
فکری و نگرشی بر زائران)

بایدها و نبایدهای عمومی رسانه های رسمی و غیررسمی در عملیات بزرگ فرهنگی راهیان نور

بایدهای عمومی رسانه‌ای راهیان نور

۱. توجه بیشتر به بازنمایی حضور نخبگان «حوزوی»، دانشگاهی، مشاهیر» در راهیان نور
۲. ترغیب هدفمند به سرمایه گذاری و مشارکت مردم و نهادها در تأمین نیازها «فرهنگی، خدماتی و ... (سنت وقف و نذر در راهیان نور)»
۳. ترویج فرهنگ سپاسگزاری در برابر میزبانی مردم سرزمین دفاع مقدس (استان‌های میزبان)
۴. لزوم توجه به مسائل و هشدارهای بهداشتی، رانندگی، ایمنی، انتظامی و امنیتی
۵. اطلاع رسانی و پوشش مناسب برنامه‌های فرهنگی و مراسم‌های ویژه در یادمان‌ها و مناطق عملیاتی
۶. معرفی راه‌های بهره‌مندی معنوی از غنیمت شمردن فرصت حضور در راهیان نور برای غائبان و تشویق آنان به حضور در سرزمین نور
۷. توجه به آموزش و توانمندسازی زائران و خادمین راهیان نور
۸. توجه و تبیین گفتمان امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری و انقلاب اسلامی درباره دفاع مقدس و راهیان نور
۹. امتداد و استمرار روح معنوی راهیان نور
۱۰. تکیه بر شعار واحد هر سال راهیان نور و معرفی شهدای محوری هر سال
۱۱. رعایت سیاست‌های فرهنگی و رسانه‌ای راهیان نور کشور
۱۲. توجه ویژه به همگرایی رسانه‌ای مجموعه راهیان نور

نبايدهای عمومي رسانه‌ای راهیان نور

۱. انتساب جریان راهیان نور به اشخاص و جریان‌های خاص
۲. نمایش چهره بعضی از زائرین خارجی که ممکن است بعدها در کشور خود با مشکلات امنیتی مواجه شوند
۳. بیان آمار تعداد زائرین راهیان نور توسط افراد غیرمسئول (افراد مجاز با تعیین حوزه تخصصی در پیوست مشخص شده است)
۴. انتقال و انعکاس رسانه‌ای حوادث احتمالی راهیان نور توسط افراد غیرمسئول.
۵. کم توجهی یا تضعیف سهم برجسته مردم استان‌های میزبان کاروان‌های راهیان نور
۶. عکس برداری یا تصویربرداری بدون رعایت ملاحظات اخلاقی و اسلامی از زنان و دختران
۷. رسانه‌ای کردن آمار و علل حوادث احتمالی، بدون اجازه کمیته امنیتی انتظامی ستاد مرکزی راهیان نور کشور
۸. متوقع سازی یا افزایش انتظارات زائران در بیان خدمات در سرزمین نور
۹. بزرگنمایی‌های غیرواقعی و غیرضروری و نشر خرافات در بیان روایت‌های دفاع مقدس
۱۰. پرهیز از مصاحبه و یا نقل خبر از افراد غیرمسئول در حوزه‌های تخصصی.
۱۱. بی‌دقتی و یا بی‌سلیقه‌گی در انتخاب افراد برای مصاحبه یا فضای مصاحبه و زمینه تصویر و...
۱۲. بزرگنمایی اتفاقات یا مشکلات و بحران سازی‌های کاذب رسانه‌ای
۱۳. تشدید بی‌نظمی و آشفتگی با اطلاع‌رسانی خودسرانه در شرایط بحران
۱۴. نشر و تبلیغ فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی ناشناخته

در حوزه راهیان‌نور بدون مجوز قرارگاه فرهنگی راهیان‌نور
کشور
۱۵. تبلیغ اماکن بازدیدی، به‌غیراز یادمان‌های دفاع
مقدس مورد تصویب شورای سیاست‌گذاری راهیان‌نور
کشور

